

تحلیلی از اعلام آمادگی سازمان پیمان امنیت جمعی برای حفظ امنیت مرزهای باکو و ایروان

اقدام مشترک ترکیه و جمهوری آذربایجان در زمینه مسدودسازی گذرگاه لاجین، ضمن اثبات ادعاهای مقامات دولت ایروان، جمهوری آذربایجان را در تنگنای جدید بین المللی قرار داده است

به گزارش آران نیوز، در پی مسدود کردن گذرگاه لاجین توسط جمهوری آذربایجان، «استانیسلاو زاس» دبیر کل سازمان پیمان امنیت دسته جمعی اعلام کرد: این سازمان آماده است تا در صورت ضرورت، نیروهایش را به مرز جمهوری آذربایجان و ارمنستان اعزام کند.

دبیرکل سازمان پیمان امنیت دسته جمعی تصریح کرد: یکی از گزینه های این سازمان برای کمک به اعضا به خصوص ارمنستان، ارسال نیروهای این سازمان به مرزهای این کشور و جمهوری آذربایجان است. اعلام آمادگی سازمان پیمان امنیت دسته جمعی برای اعزام نیرو به خطوط تماس نیروهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان در حالی است که پیش از این، «نیکول پاشینیان» نخست وزیر ارمنستان بارها از مسوولان این سازمان خواسته بود تا با اعزام نیرو به مرزهای این کشور با جمهوری آذربایجان، به وضعیت نابسامان خطوط تماس رسیدگی دقیق تر و موثرتری به عمل آورند. این در حالی است که گفته می شود، دولت «الهام علی اف» تلاش مضاعفی به کار بسته است تا با ناامن سازی خطوط تماس با ارمنستان، ناتوانی روسیه را در زمینه حفظ آرامش در خطوط مرزی اثبات کند. البته پس از معرفی حاکم نظامی ترکیه در جمهوری آذربایجان باید گفت: تحرکات نظامیان آذری در خطوط تماس به دستور حاکم نظامی جمهوری انجام می شود. در مسائل مرزهای جمهوری آذربایجان و ارمنستان، به نظر می رسد به جای دولت «الهام علی اف»، دولت ترکیه نقش اساسی را ایفا می کند و تصمیم گیرنده اصلی است. از روز 12 ماه جاری میلادی (دسامبر)، تعدادی از شهروندان جمهوری آذربایجان با لباس های غیرنظامی، بزرگراه قره باغ- گوریس را به دلایل زیست محیطی مسدود کردند. دولت ارمنستان اعلام کرده است که نیروهای نظامی جمهوری آذربایجان با پوشیدن لباس های غیرنظامی به مسدود کردن تنها مسیر تردد اهالی قره باغ و ارمنستان اقدام کردند. در واقع، بزرگراه قره باغ به گوریس – که منطقه قره باغ را به ارمنستان و بالعکس متصل می کند- در شرایطی مسدود شده است که یک هفته پیش از آن نیز این بزرگراه توسط نظامیان جمهوری آذربایجان مسدود شده بود. اما پس از سه ساعت مذاکره نیروهای حافظ صلح روسیه با طرف آذری، این مسیر در هر دو جهت باز شده بود.

مسدود سازی پی در پی تنها مسیر ارتباطی ارمنه قره باغ و ارمنستان توسط نیروهای نظامی جمهوری آذربایجان در حالی در دستور کار قرار می گیرد که ارمنه در فصل زمستان از نظر دسترسی به مواد غذایی و انواع دارو در مضیقه قرار می گیرند. همین اقدام دولت «الهام علی اف» موجب شده است که نهادهای بین المللی و دولت های غربی اقدام مقام های باکو را نقض حقوق بشر و مغایر با اصول اساسی صلح میان مناطق غیرنظامی ارزیابی و به دولت باکو اعتراض کنند.

واقعیت آن است که مقام های دولت «الهام علی اف» به استخراج معادن طلا در این منطقه توسط ارمنه قره باغ اعتراض دارند و معتقدند، استخراج طلا، محیط زیست این منطقه را با خطر نابودی مواجه می کند. برخی اخبار غیر رسمی نیز از تمایل شخص رئیس جمهوری آذربایجان و خانواده «الهام علی اف» به استخراج طلا در معادن این منطقه خبرهای مستندی منتشر کرده اند. پیش از اعلام آمادگی سازمان پیمان امنیت دسته جمعی، «نیکول پاشینیان» نخست وزیر ارمنستان با انتقاد از ادامه انسداد گذرگاه لاجین توسط نظامیان جمهوری آذربایجان، در توییتی نوشته بود: «مردم قره باغ هشت روز است که در سرما در جاده ها محاصره شده و از دارو و خدمات بهداشتی محروم شده اند».

پس از بسته شدن گذرگاه لاجین «پاشینیان» در مجلس ملی ارمنستان درباره ایجاد بحران انسانی در منطقه هشدار داده بود. به گفته نخست وزیر ارمنستان، بسته شدن گذرگاه لاجین باعث شده است هزاران خانواده از جمله عده ای از کودکان در جاده ها سرگردان شده و 22 هزار کودک از تحصیل باز مانده اند. در عین حال، نیکول پاشینیان اعلام کرده است: «بسته شدن گذرگاه لاجین نقض آشکار توافق سه جانبه نیمه شب نهم نوامبر سال ۲۰۲۰ میلادی از سوی جمهوری آذربایجان است».

دریک جمع بندی کلی از مسدودسازی گذرگاه لاجین باید گفت: اقدام مشترک ترکیه و جمهوری آذربایجان در زمینه مسدودسازی گذرگاه لاجین، ضمن اثبات ادعاهای مقامات دولت ایروان،

جمهوری آذربایجان را در تنگنای جدید بین المللی قرار داده است. و تردیدی نیست که اقدام اخیر دولت «الهام علی اف»، دلایل و ریشه های خصومت و بی اعتمادی آرامنه به مقام های باکو را به اثبات می رساند. ضمن اینکه جمهوری آذربایجان به منظور استقرار در منطقه قره باغ، به ایجاد فضای اعتماد در این منطقه نیاز شدیدی داشته است. از سوی دیگر، کشورها و افراد ذینفوذی که به دولت باکو توصیه هایی مبنی بر ایجاد جنگ و آشوب در منطقه می کنند، درصدد تحقق خواسته ها و منافع خود هستند و منافع ملی جمهوری آذربایجان، برای این دسته از دولت های بیگانه هیچ اهمیتی ندارد.

نویسنده: محمد علی طالبی